

15

F.A. van Baren (1905-1975)

Alfred Hartemink

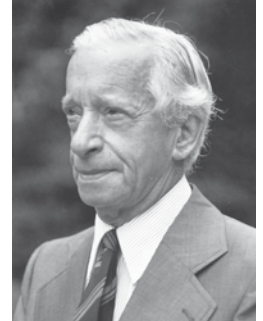

*De jonge Ferdinand met zijn vader
(J. van Baren)*

Prof. dr. ir. F.A. (Ferdinand Alexander) van Baren (1905-1975) heeft met zijn mineralogisch en bodemvormend onderzoek een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de tropische bodemkunde. Van 1950 tot aan zijn vroege dood in 1975 was hij de stem en bindende kracht van de internationale bodemkundige vereniging die sinds 1935 totaal was ingezakt. Met zijn uitgebreide netwerk en kennis van zaken heeft prof. van Baren vele generaties Nederlandse bodemkundigen geïnspireerd en op weg geholpen.

Van Baren kwam uit een bodemkundig nest. Hij is een van de twee zonen van prof. dr. J. (Jan) van Baren, de eerste hoogleraar bodemkunde (toen nog agrogeologie geheten) in Wageningen. Hij groeide op in Wageningen en vertrok na de HBS naar Indonesië, waar hij werkte voor een handelshuis. Van Baren keerde naar Wageningen terug

en studeerde koloniale landbouw. In 1933 was hij de eerste promovendus van prof. dr. C.H. Edelman en promoveerde op mineralogisch onderzoek van K-fixerende klei. Na zijn promotie vertrok hij in 1937 nogmaals naar Indonesië en zette zijn onderzoek aan mineralen voort o.l.v. prof. E.C.J. Mohr. Na twee jaar internering in Japanse kampen keerde hij naar Nederland terug en heeft een uitgebreide erosiebestrijdingsstudieries naar de VS gemaakt. In 1947 keerde hij terug naar Bogor en werd directeur van het Bodemkundig Instituut. Op 1 augustus 1948 werd hij hoogleraar in de mineralogie en agrogeologie aan de universiteit van Indonesië.

Prof. dr. ir. F.A. van Baren

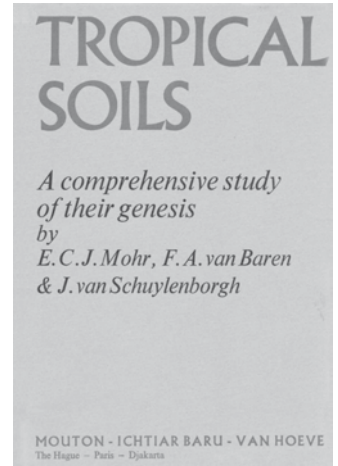

Het bodemkundig instituut in Bogor in 1948: '...15 academici en 130 man middelbaar en lager personeel...'

Hierna werd van Baren hoofd van de Afdeling Bodemkundig Onderzoek op het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam en trad ook hier inde voetsporen van prof. Mohr. In 1950 werd hij Secretaris Generaal van de International Bodemkundige Vereniging (ISSS, nu IUSS), een functie die hij tot aan zijn dood in 1975 bekleedde. In 1956 werd hij benoemd tot Buitengewoon Hoogleraar aan de Universiteit van Utrecht. In de jaren '60 richtte hij bodemtijdschrift *Geoderma* op en in 1966 het *International Soil Museum* (nu *ISRIC – World Soil Information*) en was er directeur tot 1975. Ook was hij president van de KNAG, lid van het UNESCO Panel on Humid Tropics Rresearch en bekleedde tal van andere functies.

Het KIT in Amsterdam

'Tropical Soils' (derde editie)

Prof. van Baren heeft talloze publicaties op zijn naam staan, inclusief het standaardwerk *'Tropical Soils A Critical Study of Soil Genesis as Related to Climate, Rock and Vegetation'* (samen met prof. E.C.J. Mohr), maar ook: *Soil Science – a pillar of agricultural development*; *Wetenschappelijke, praktische en sociale aspecten van het bodemkundig onderzoek in Indonesië*; *De ontwikkeling van de bodemkunde tot zelfstandig wetenschap*; *Pedological aspects of agriculture in Africa*; *A century of soil science in Indonesia*; en begin jaren '70: *Environmental aspects of soil management and agricultural practices*, waarin ook verontreiniging met pesticiden en zware metalen aan de orde komt.